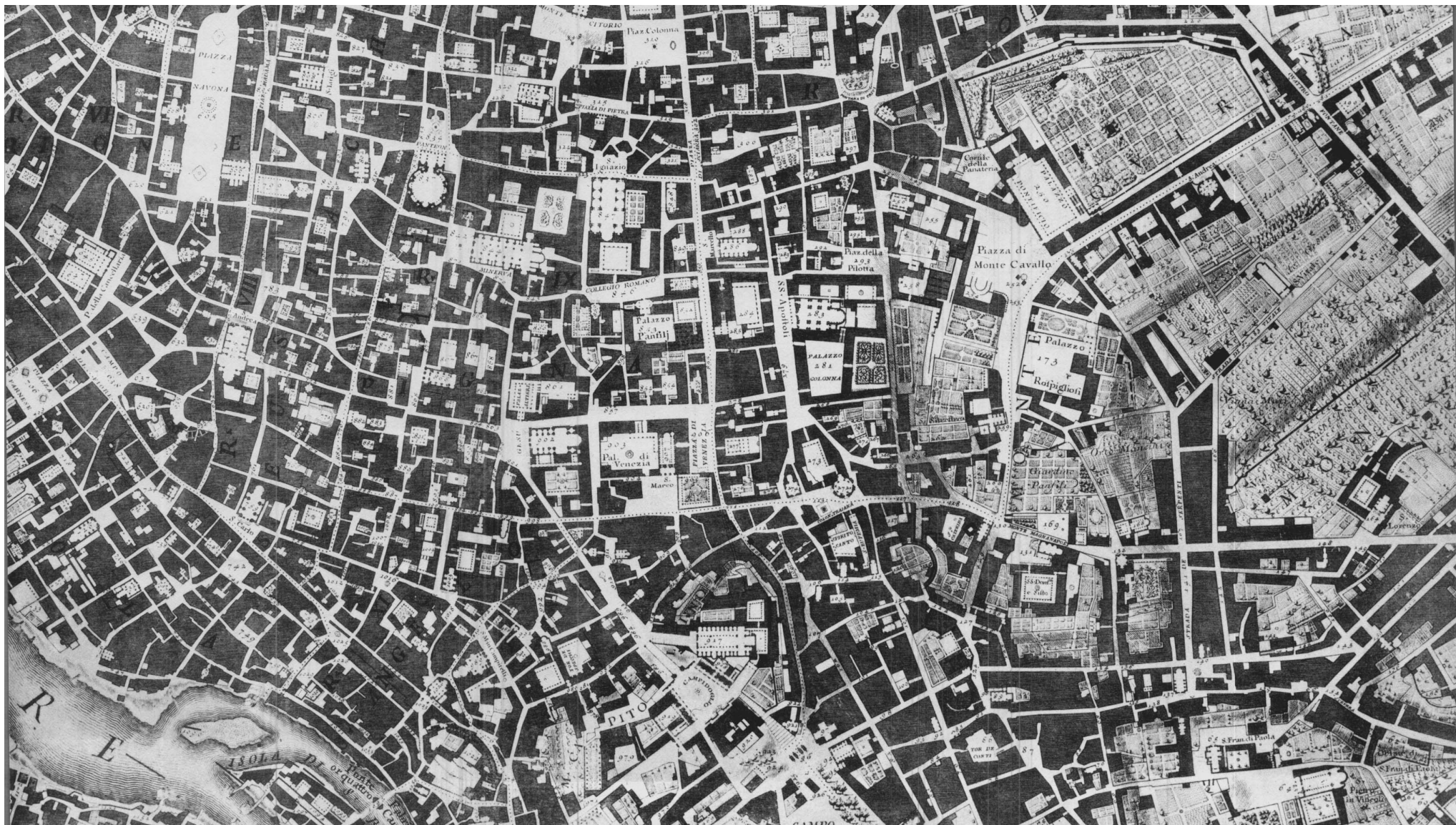
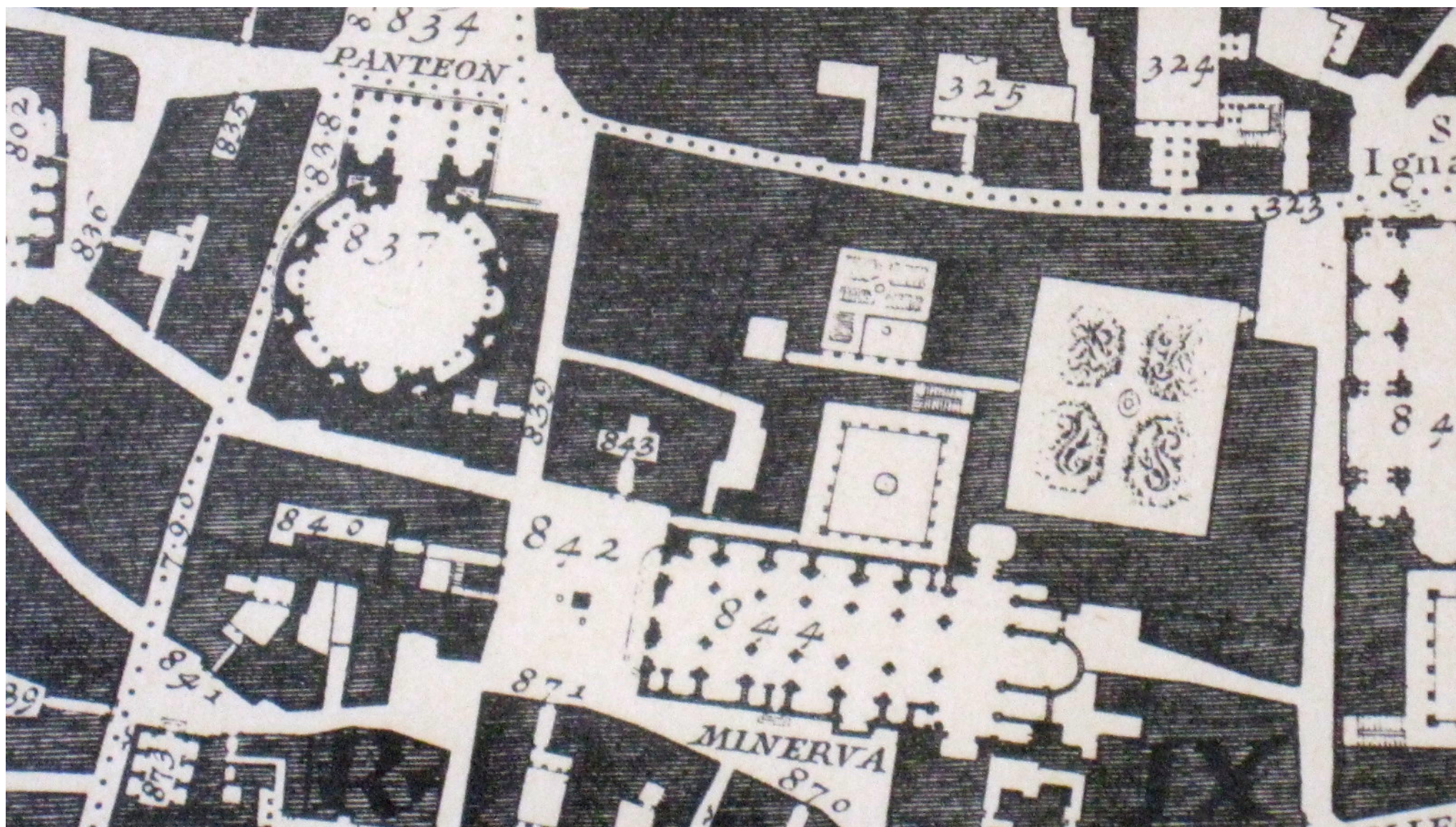

A tér fogalma
Téri alaptípusok
Térrendszerek

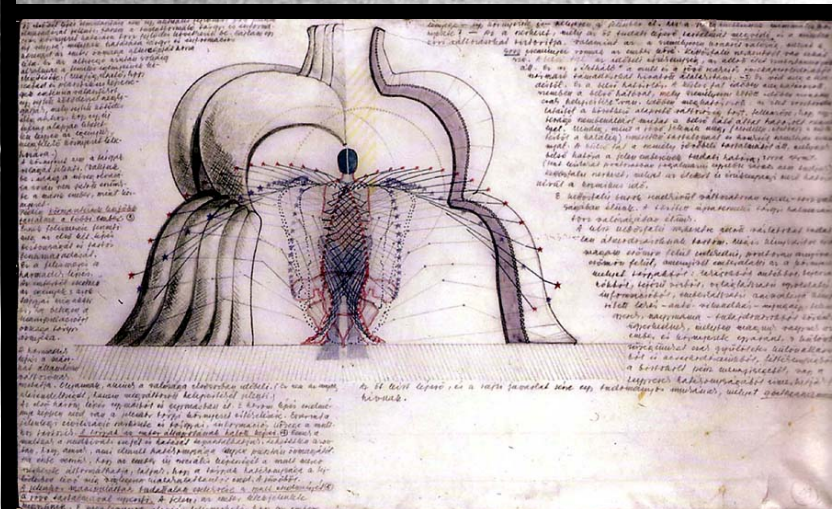
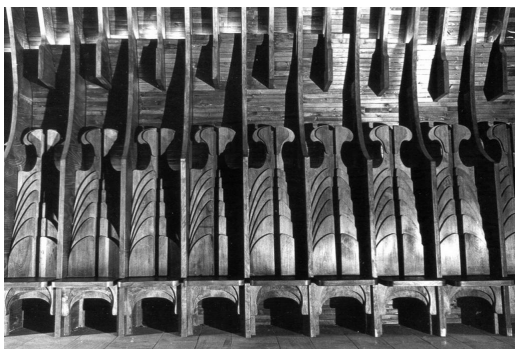
Giambattista Nolli, Róma térképe az utcák, terek és publikus épületbelsőik ábrázolásával, 1748

Belső terek
Külső terek
Köztes vagy átmeneti terek

Giambattista Nolli, Róma térképe az utcák, terek és publikus épületbelsőik ábrázolásával, 1748

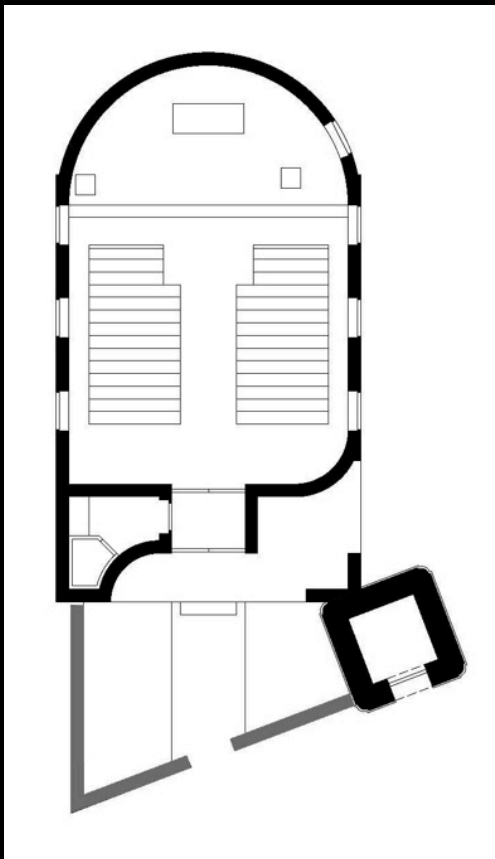
Belső terek
Külső terek
Köztes vagy átmeneti terek

Ravatalozó, Farkasrét, Budapest, Makovecz Imre, 1980 / minimáltér-pályázat, Makovecz Imre, 1972

A belső terek eredendően antropometrikus jellegűek, hiszen viszonyítási pontjuk az emberi test.

Belső terek
Külső terek
Köztes vagy átmeneti terek

Kisfalud, evangélikus templom, Pazár Béla, 1997

A belső terek jellemzően minden irányból lehatároltak.

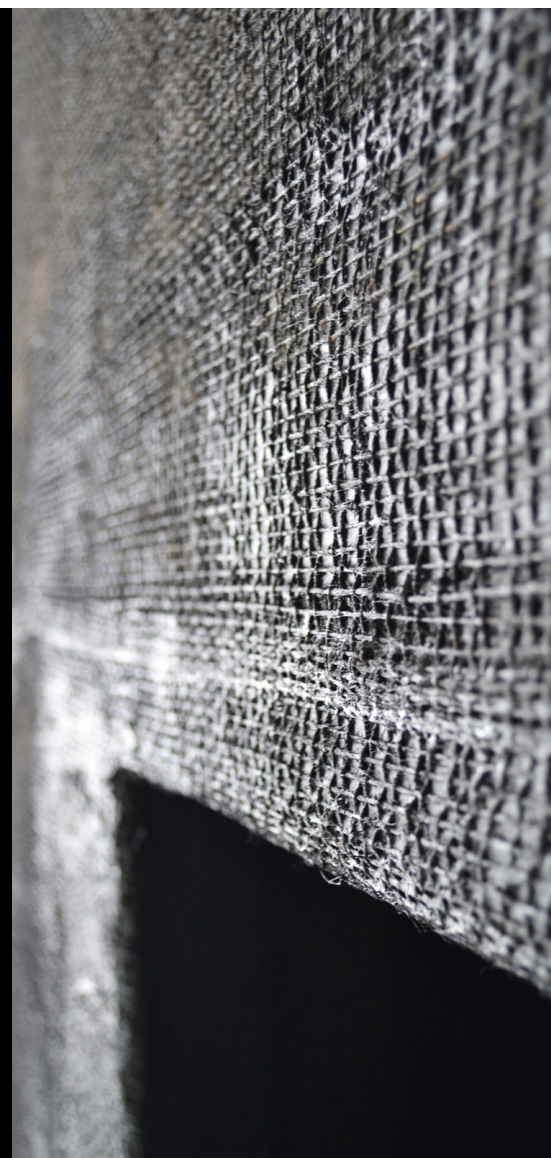
Belső terek
Külső terek
Köztes vagy átmeneti terek

Kossuth tér, Budapest, Mohácsi Sándor, Tima Zoltán, 2014

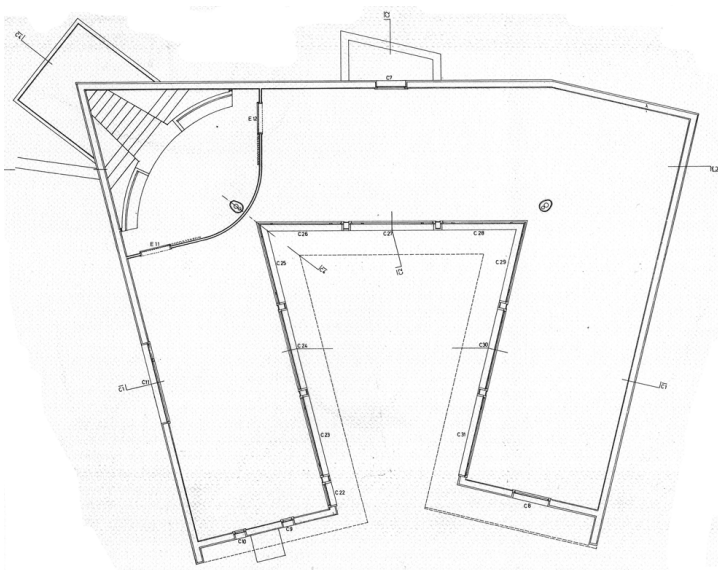
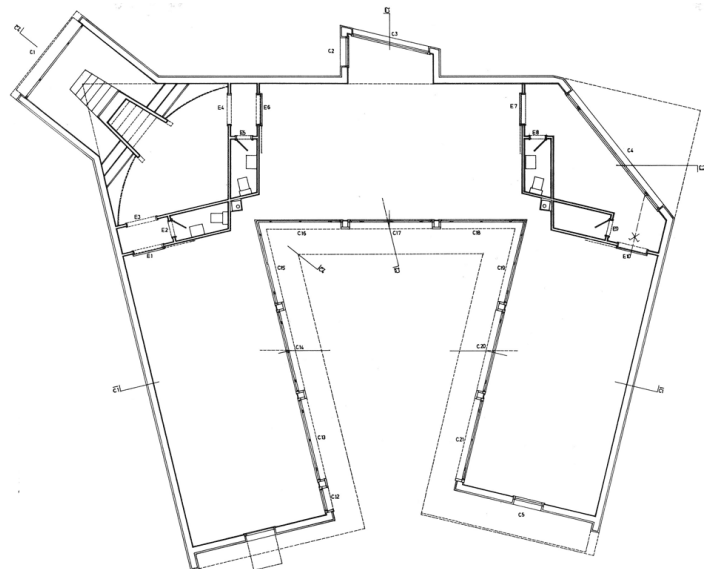
- A külső terek felülről mindig nyitottak, oldalról pedig részben vagy egészében zártak.
- A városi terek csak az őket határoló (köz)épületekkel együtt értelmezhetők, és ez fordítva is igaz: a középület előtere, “előszobája” a városi köztér.

Belső terek
Külső terek
Közttes vagy átmeneti terek

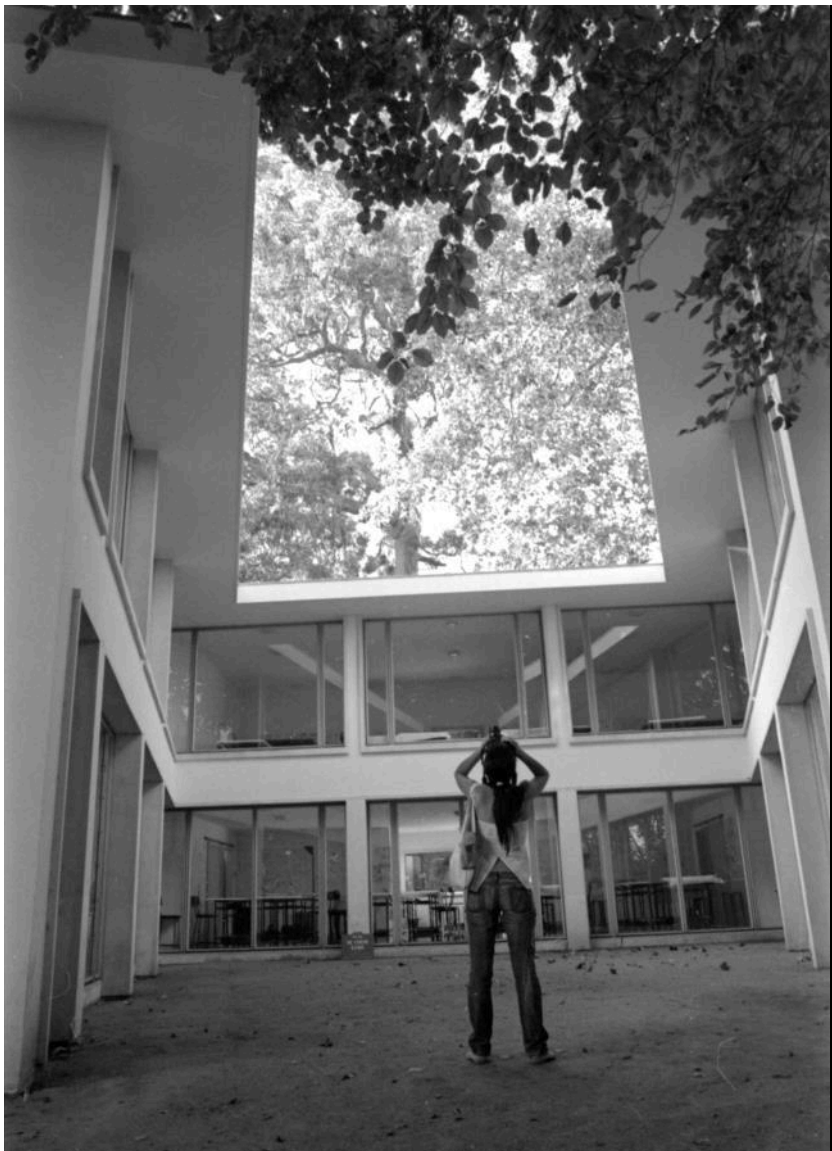
Serpentine Pavilion, London, Kensington Gardens, Peter Zumthor, 2011

*Belső terek
Külső terek
Köztes vagy átmeneti terek*

Carlos Ramos Pavilon, Porto, Álvaro Siza, 1986

*Belső terek
Külső terek
Köztes vagy átmeneti terek*

Carlos Ramos Pavilon, Porto, Álvaro Siza, 1986

*Belső terek
Külső terek
Köztes vagy átmeneti terek*

Teshima Art Museum, Takamatsu Port, Japan, Ryue Nishizawa és Rei Naito, 2010

*Belső terek
Külső terek
Köztes vagy átmeneti terek*

Teshima Art Museum, Takamatsu Port, Japan, Ryue Nishizawa és Rei Naito, 2010

*Belső terek
Külső terek
Köztes vagy átmeneti terek*

Teshima Art Museum, Takamatsu Port, Japan, Ryue Nishizawa és Rei Naito, 2010

*Belső terek
Külső terek
Köztes vagy átmeneti terek*

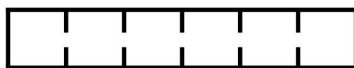
A tér fogalma
Téri alaptípusok
Térrendszerek

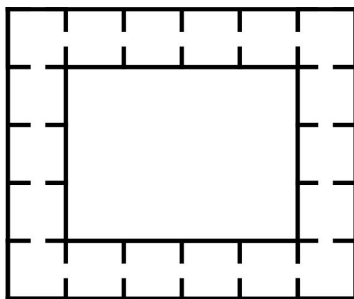
Udvarokból álló városi struktúra, Tungkwan, Kína

Az egyes tértípusok leggyakrabban térrendszereket alkotnak, amelyek a terek kapcsolódásának elve, illetve az egyes terek közötti határok definiáltsága szerint osztályozhatók.

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

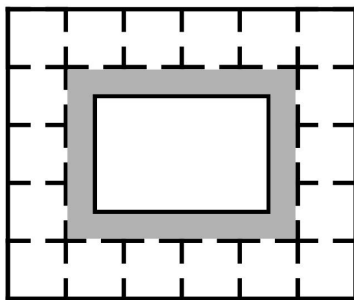
térsor

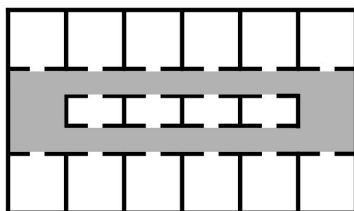
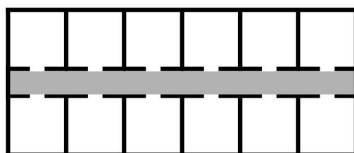
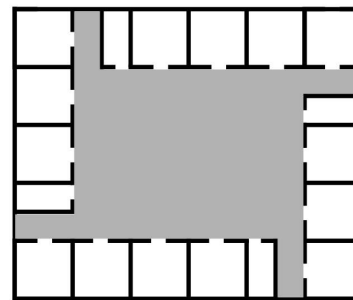
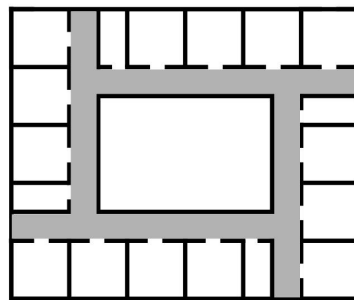
körbeforgatott térsor

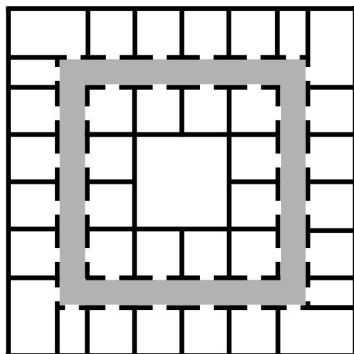
oldal folyósós térsor

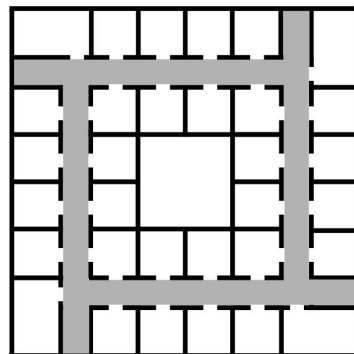
körbeforgatott oldal folyósós
térsorok

középfolyósós és
többtraktusos térsorok

körbeforgatott középfolyósós és
többtraktusos térsorok

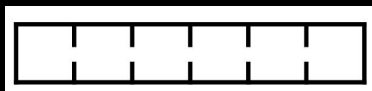
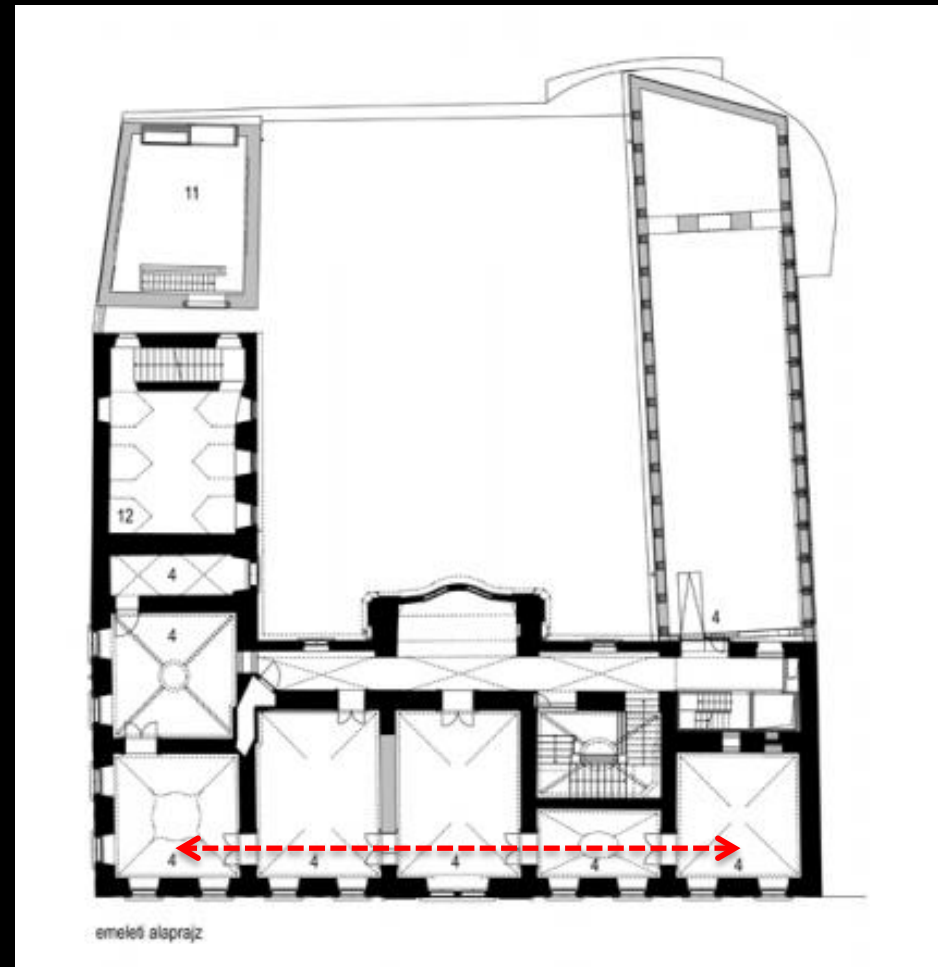
a határozott térrendszerek “családfája”

A határozott térrendszerek elemi terek sorolásából, felfűzéséből, körbeforgatásából állnak. Jellemzőjük az egyes térszakaszok egyértelmű hierarchiája a térrendszeren belül, valamint az azonos jellegű elemek ismétlődése, a szabályszerűség. A rendszer elemeinek határa egyértelmű.

Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek

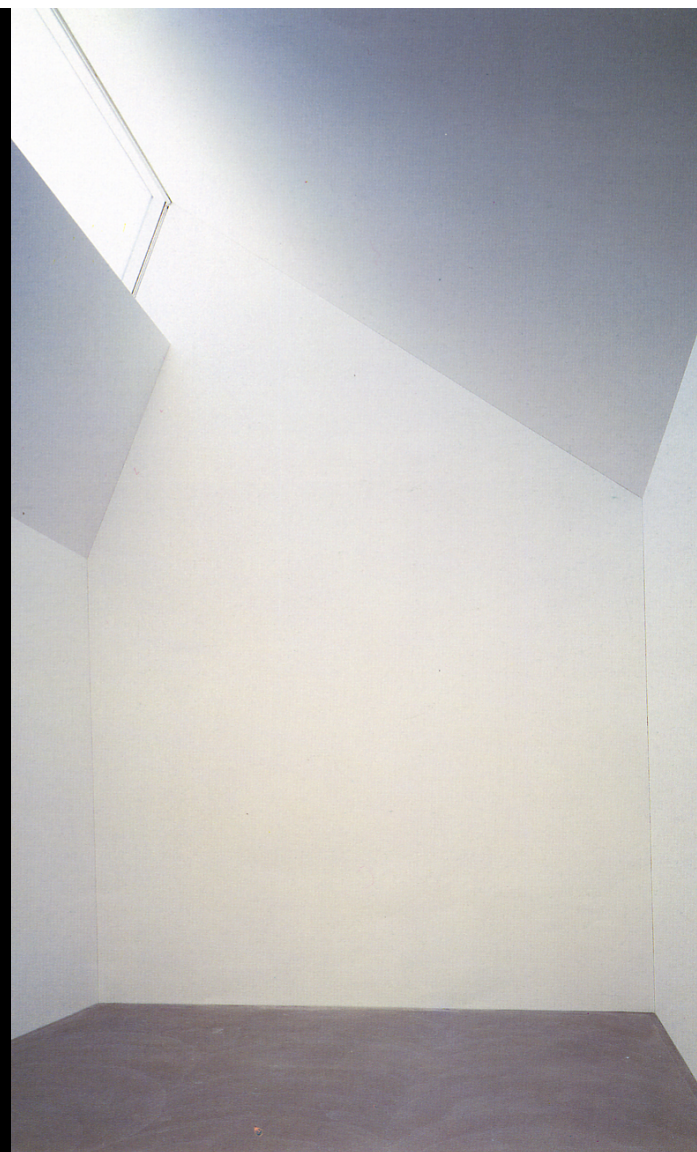
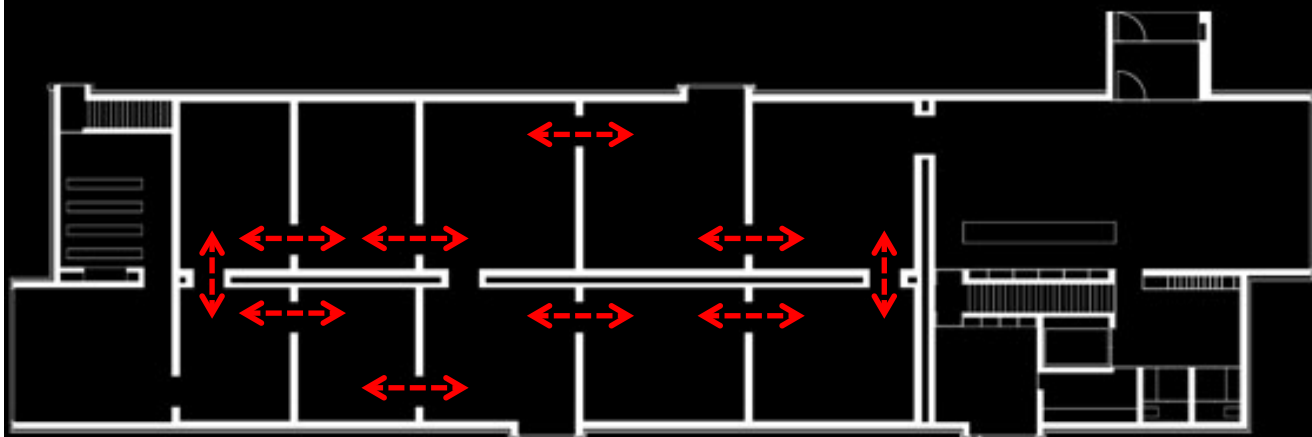

Dubniczay Palota (1751) rekonstrukciója, Veszprém, Karácsony Tamás, Kern Orsolya, Klobusovszki Péter, 2006

tér sor

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

Museum Liner, Appenzell, Switzerland, Gigon / Guyer Architekten, 1996-98

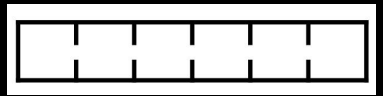

térsor

Határozott térrendszerek
 Határozatlan térrendszerek
 Összetett térrendszerek

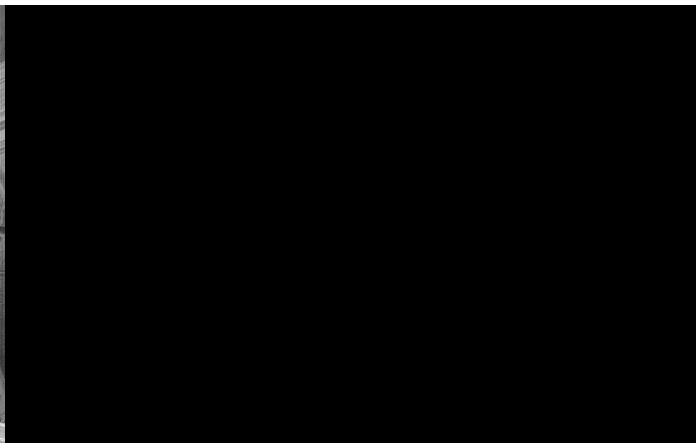

*Museum Liner, Appenzell, Switzerland, Gigon / Guyer
Architekten, 1996-98*

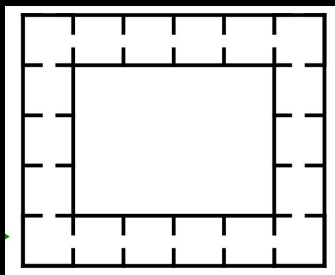

térsor

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

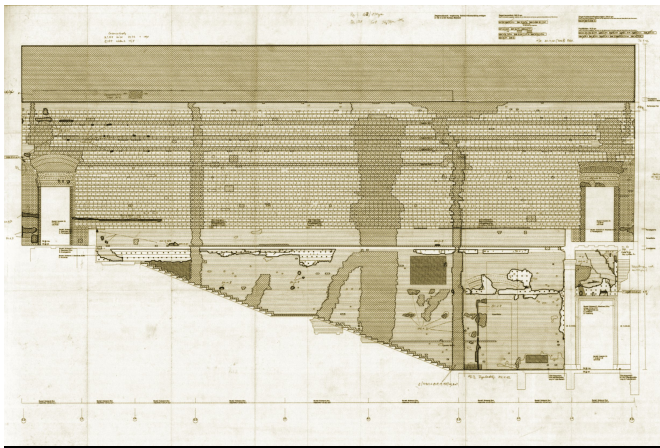

Neues Museum, Berlin, Friedrich August Stüler, 1843-55, David Chipperfield, 2009

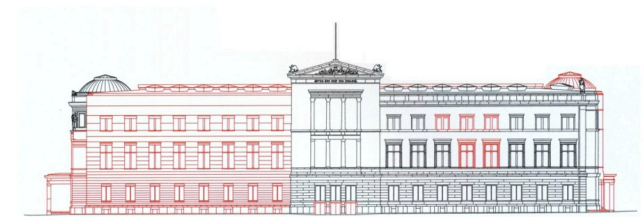

körbeforgatott térsor

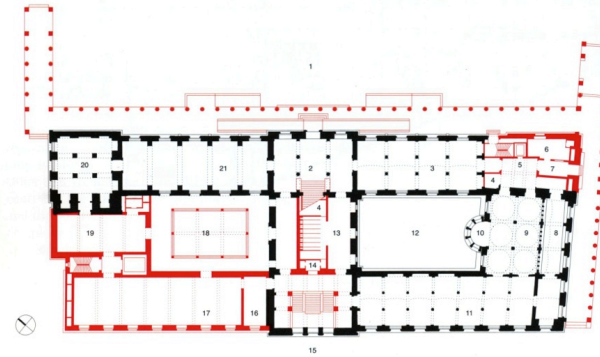
*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

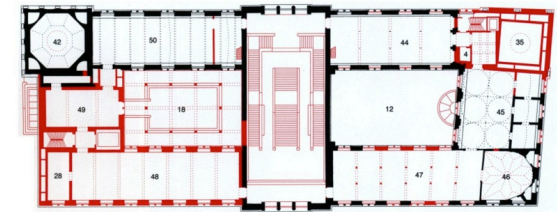
Longitudinal section through courtyards and staircase hall

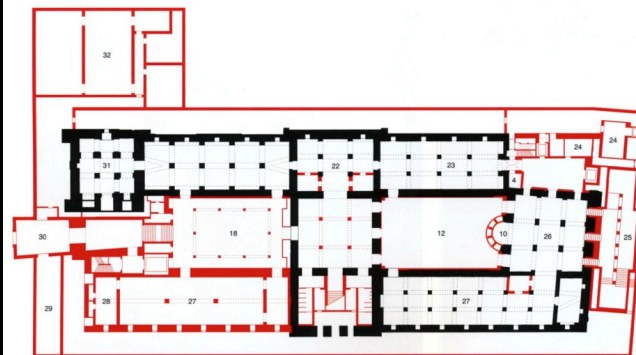
West elevation

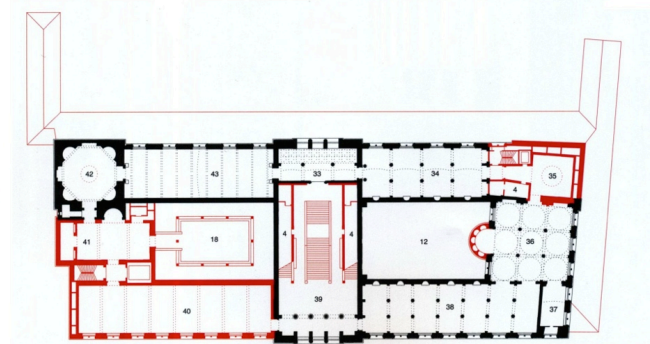
Ground floor plan

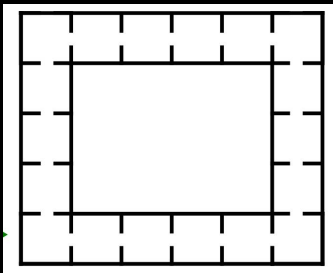
3rd floor plan

Basement floor plan

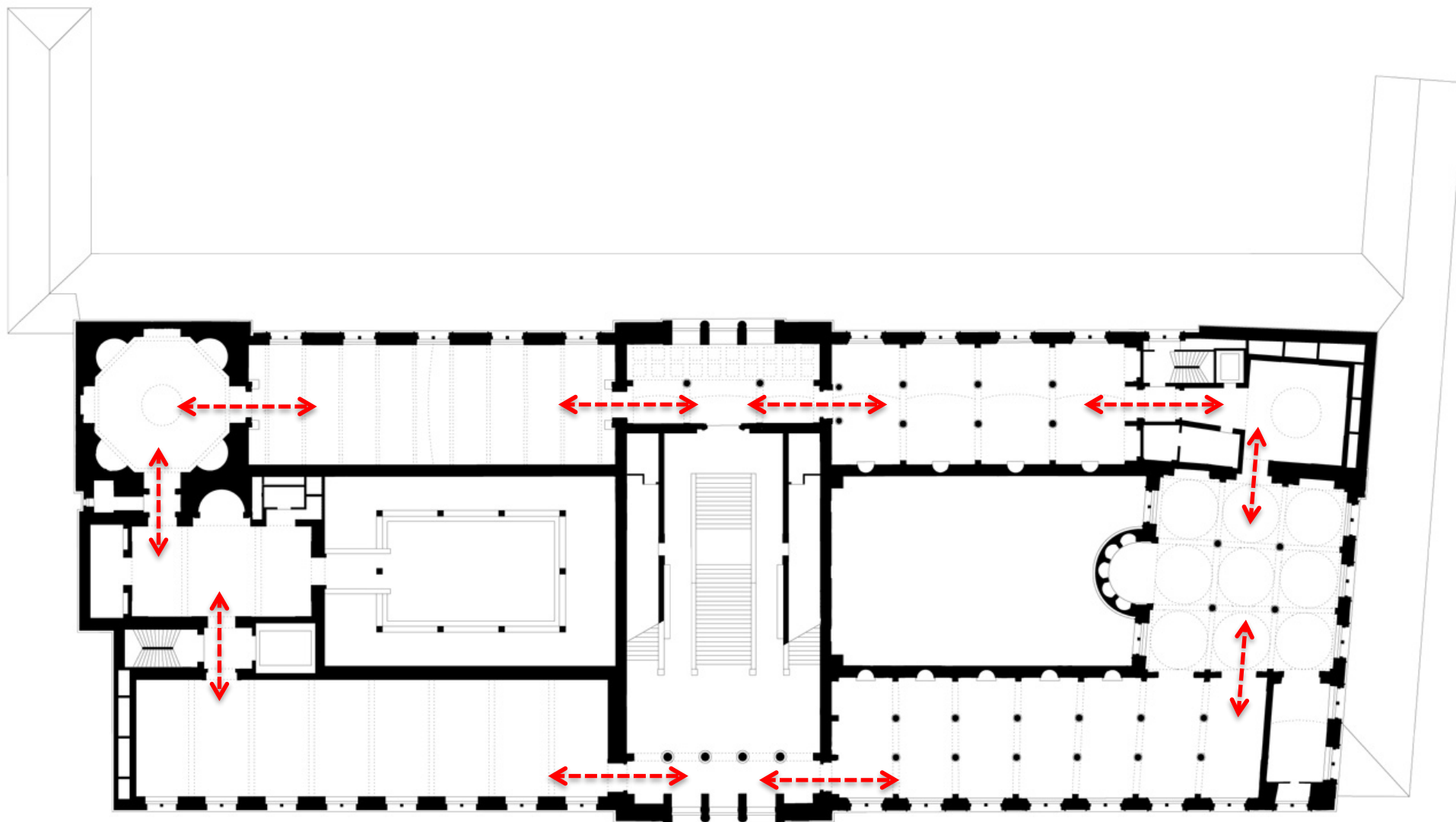
2nd floor plan

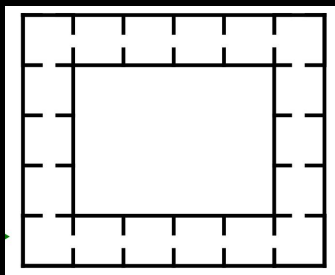
körbeforgatott térsor

Neues Museum, Berlin, Friedrich August Stüler, 1843-55, David Chipperfield, 2009

Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek

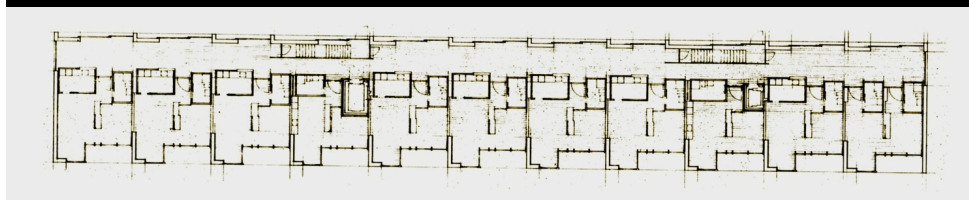
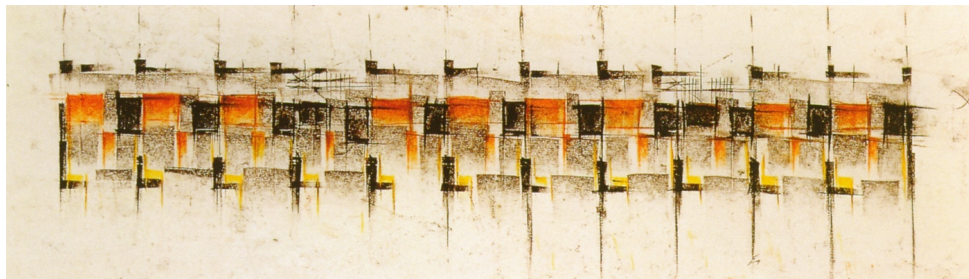

Neues Museum, Berlin, Friedrich August Stüler, 1843-55, David Chipperfield, 2009

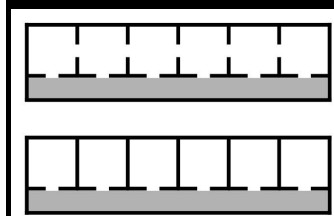

körbeforgatott térsor

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

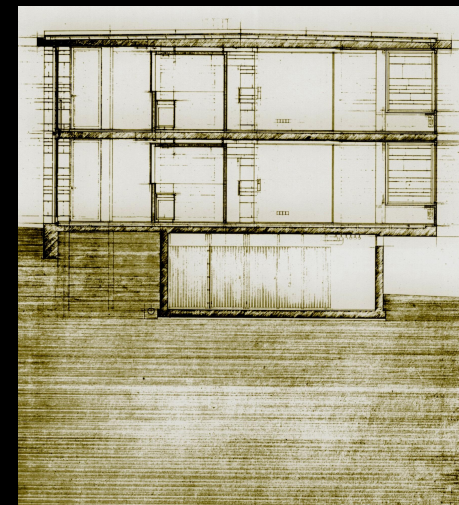

Idősek otthona, Chur, Masans, Svájc, Peter Zumthor, 1993

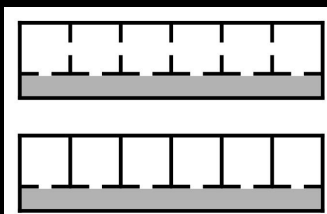

oldal folyosós térsor

Határozott térrendszerek
 Határozatlan térrendszerek
 Összetett térrendszerek

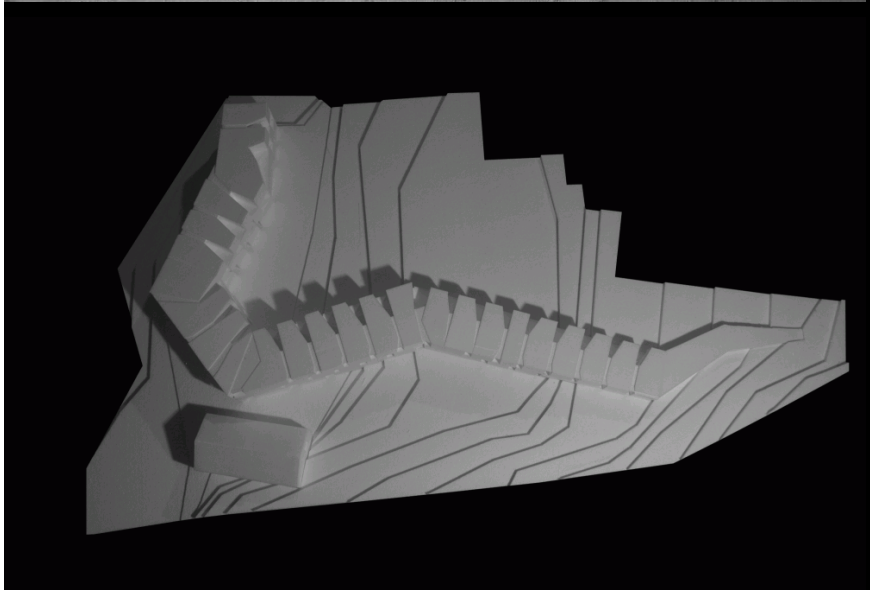
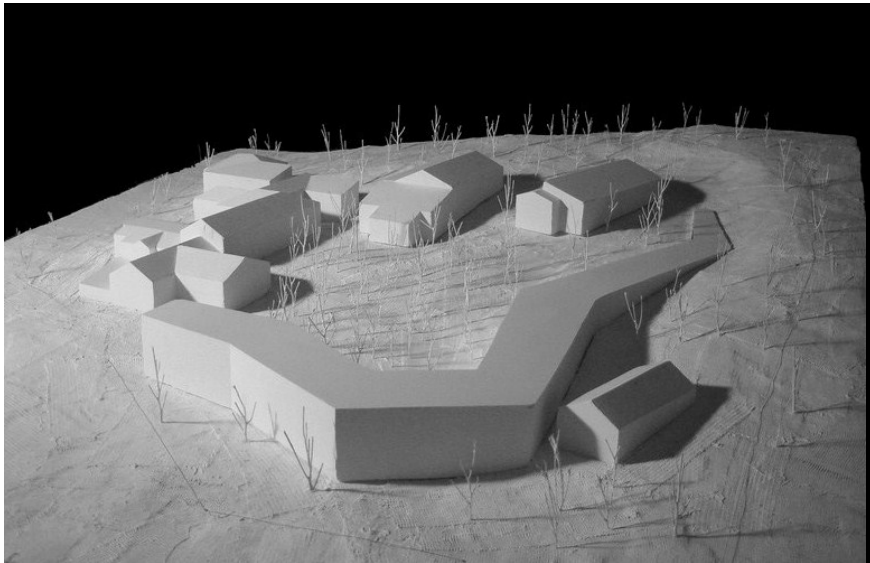

Idősek otthona, Chur, Masans, Svájc, Peter Zumthor, 1993

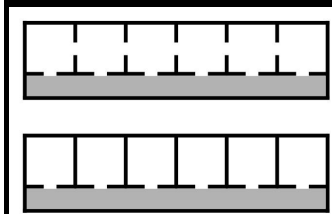

oldal folyosós térsor

Határozott térrendszerek
 Határozatlan térrendszerek
 Összetett térrendszerek

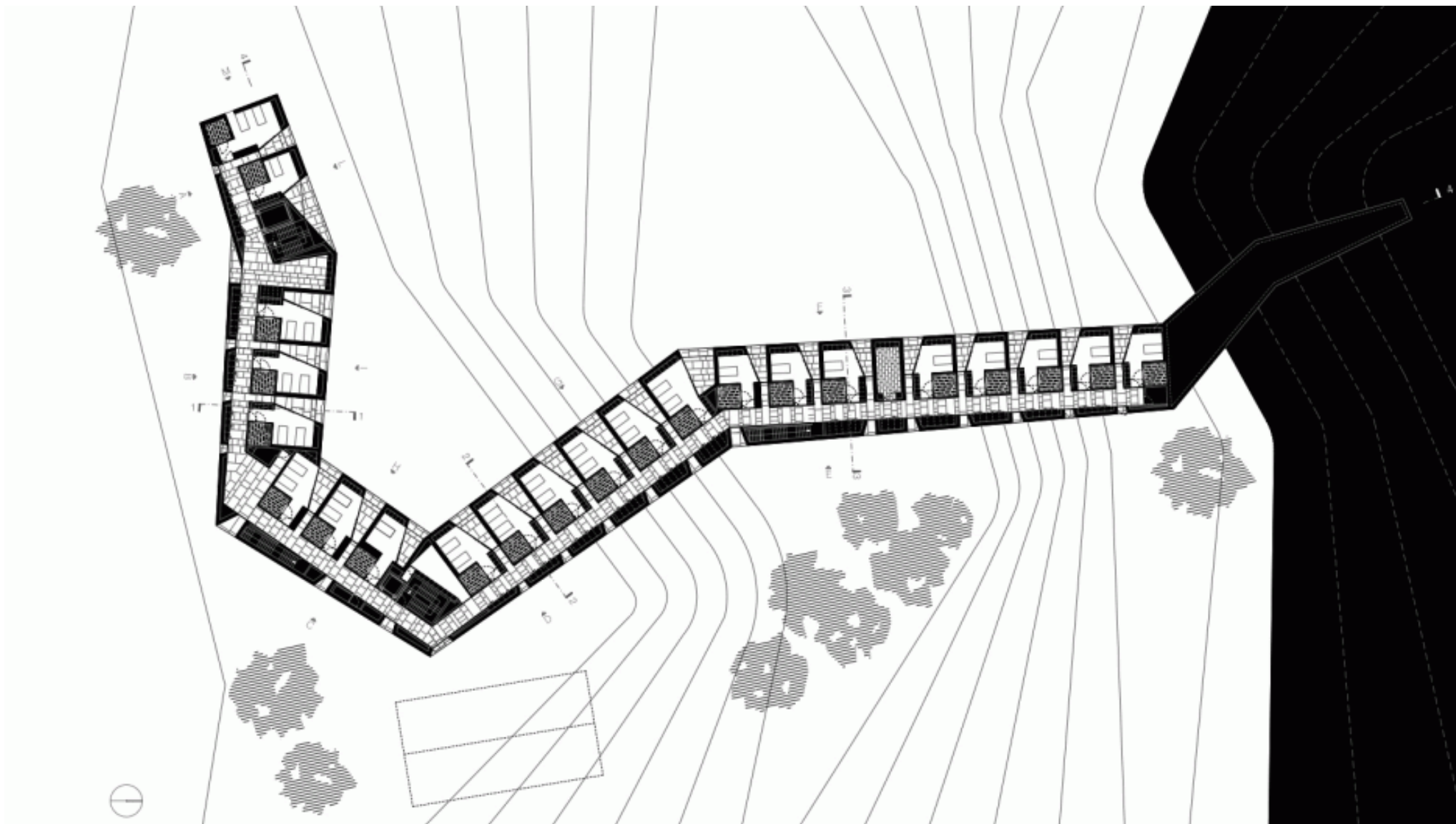

Idősek otthona, Alcácer do Sal, Portugália, Aires Mateus Arquitectos, 2006-2010

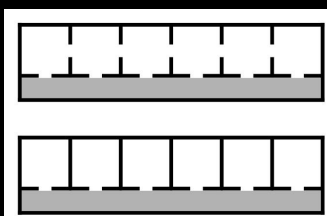

oldal-folyosós térsor

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

Idősek otthona, Alcácer do Sal, Portugália, Aires Mateus Arquitectos, 2006-2010

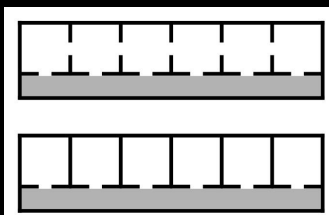

oldal folyosós térsor

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

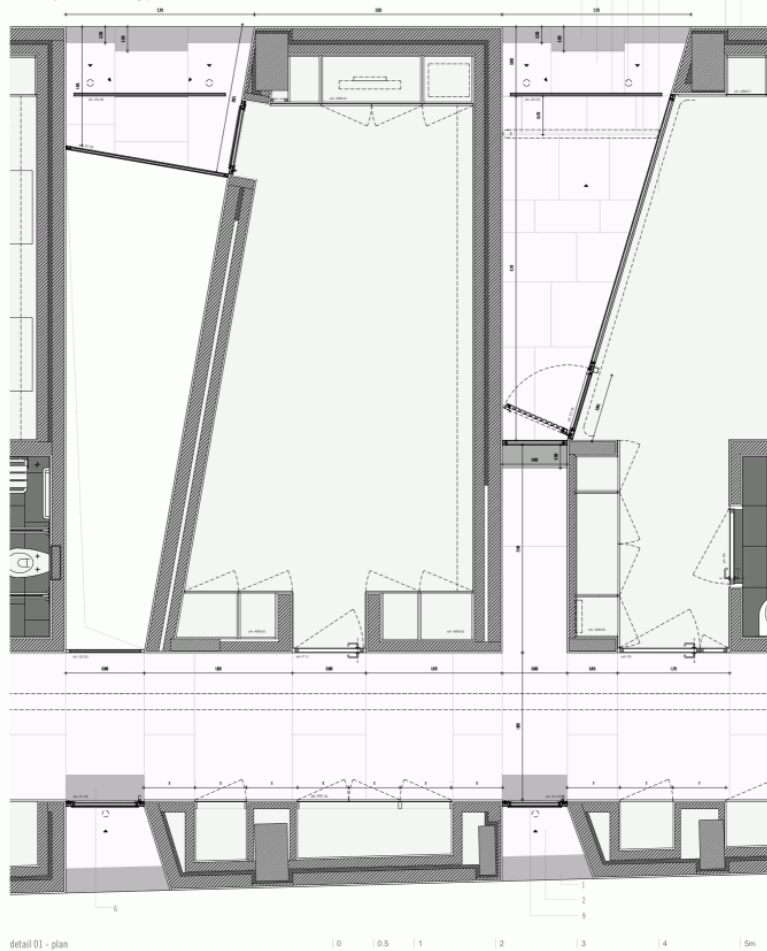
Idősek otthona, Alcácer do Sal, Portugália, Aires Mateus Arquitectos, 2006-2010

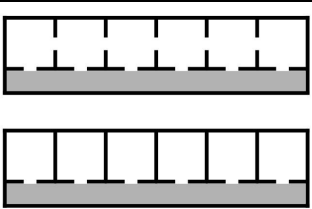
oldal folyosós térsor

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

1. white Estremoz Marble paving, 40mm
2. white Estremoz Marble paving, 40mm
3. laminated glass railing, embedded in terrace stone
4. drainage pits beneath stones (stones separated for water drainage)
5. 20mm joint gap for water drainage
6. white Estremoz marble paving, 30mm
7. grey vinyl flooring
8. black ceramic tile flooring
9. fixed glazing with aluminum carpentry
10. plaster with white plastic paint
11. double layer brick wall with air gap and 50mm insulation

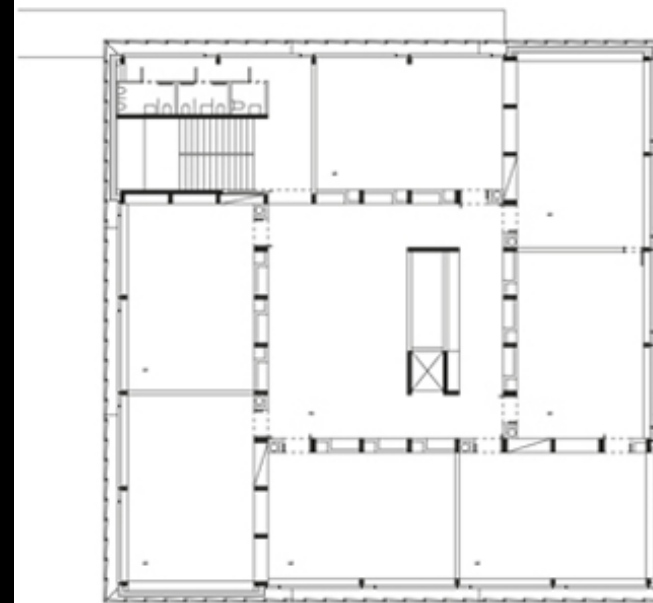
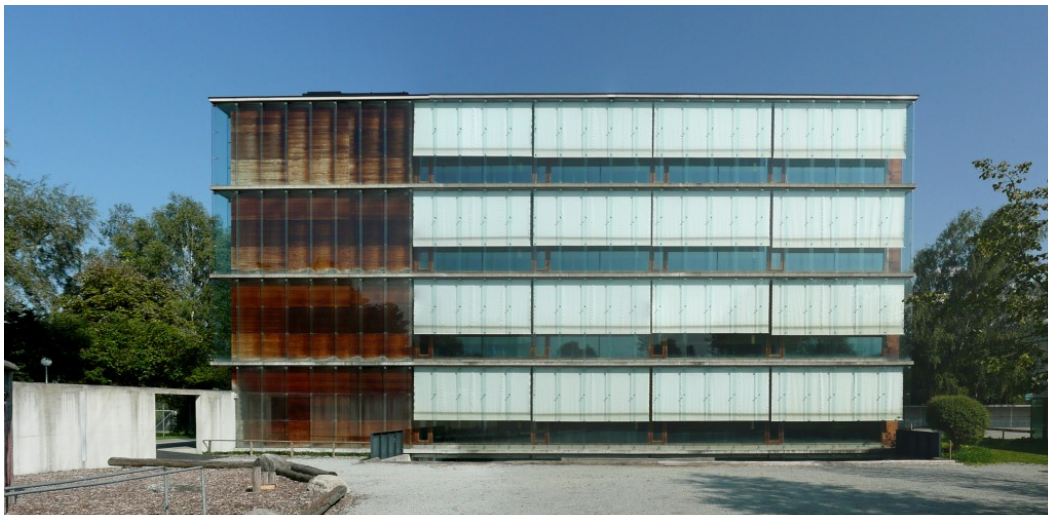

Idősek otthona, Alcácer do Sal, Portugália, Aires Mateus Arquitectos, 2006-2010

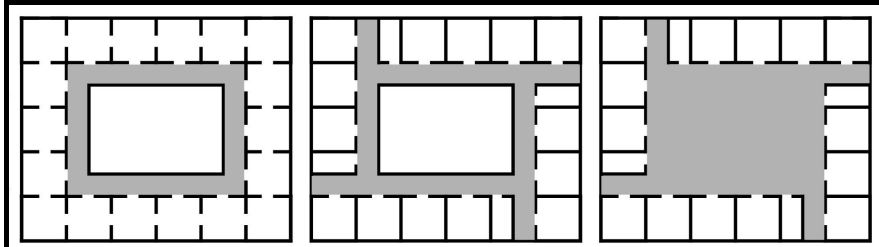

oldal folyosós térsor

Határozott térrendszerek
 Határozatlan térrendszerek
 Összetett térrendszerek

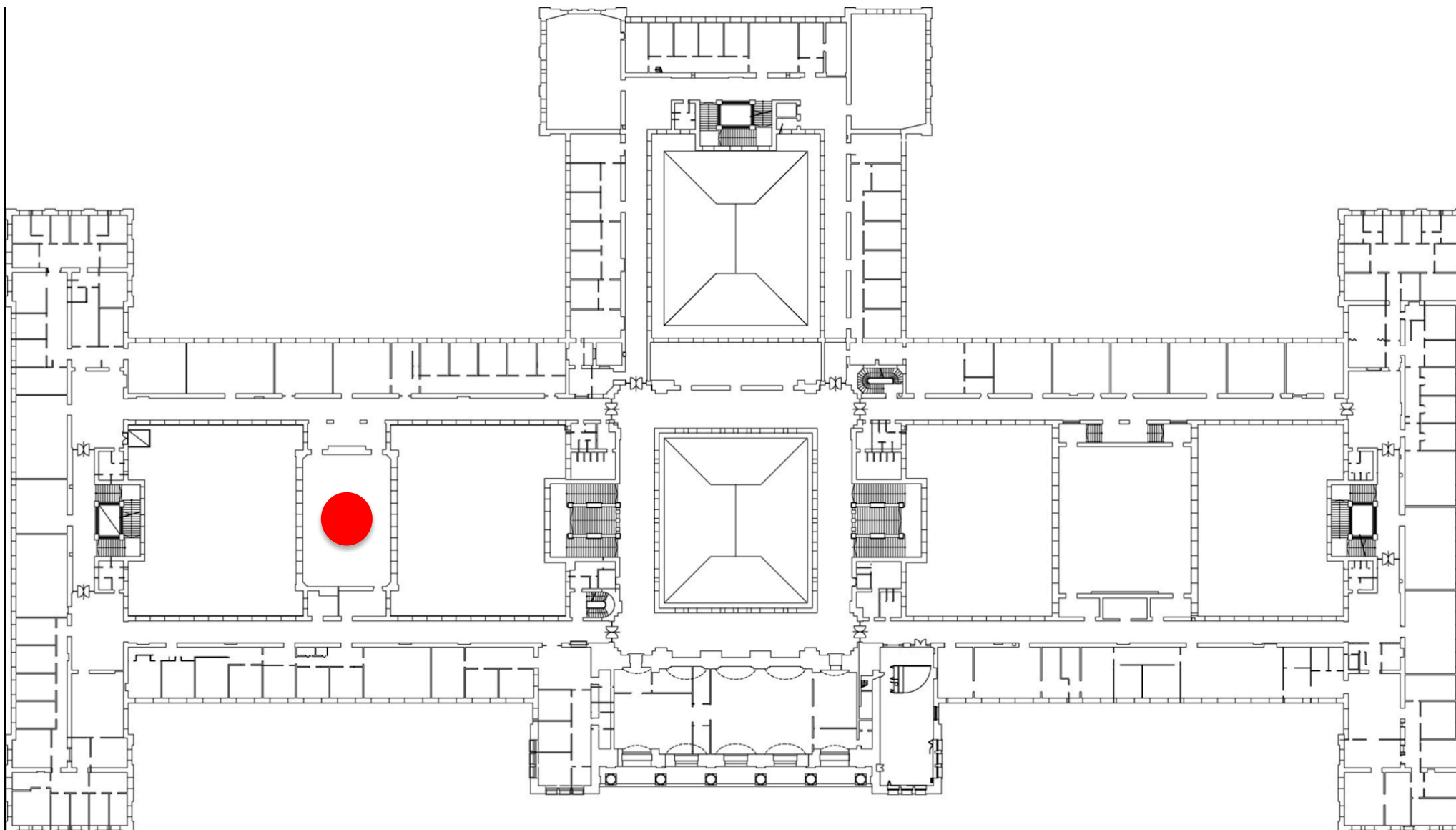

Ökoiskola, Mader, Carlo Baumschlager, Dietmar Eberle, 1998

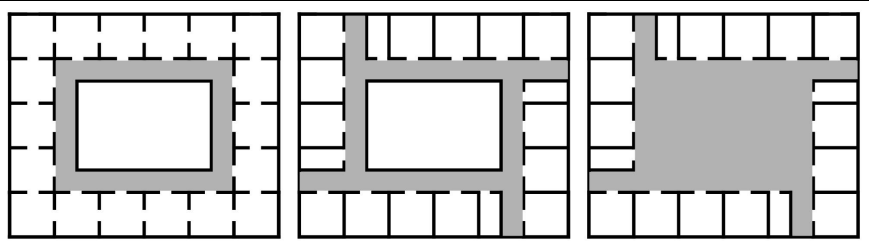

körbeforgatott oldal folyósós térsor

Határozott térrendszerek
 Határozatlan térrendszerek
 Összetett térrendszerek

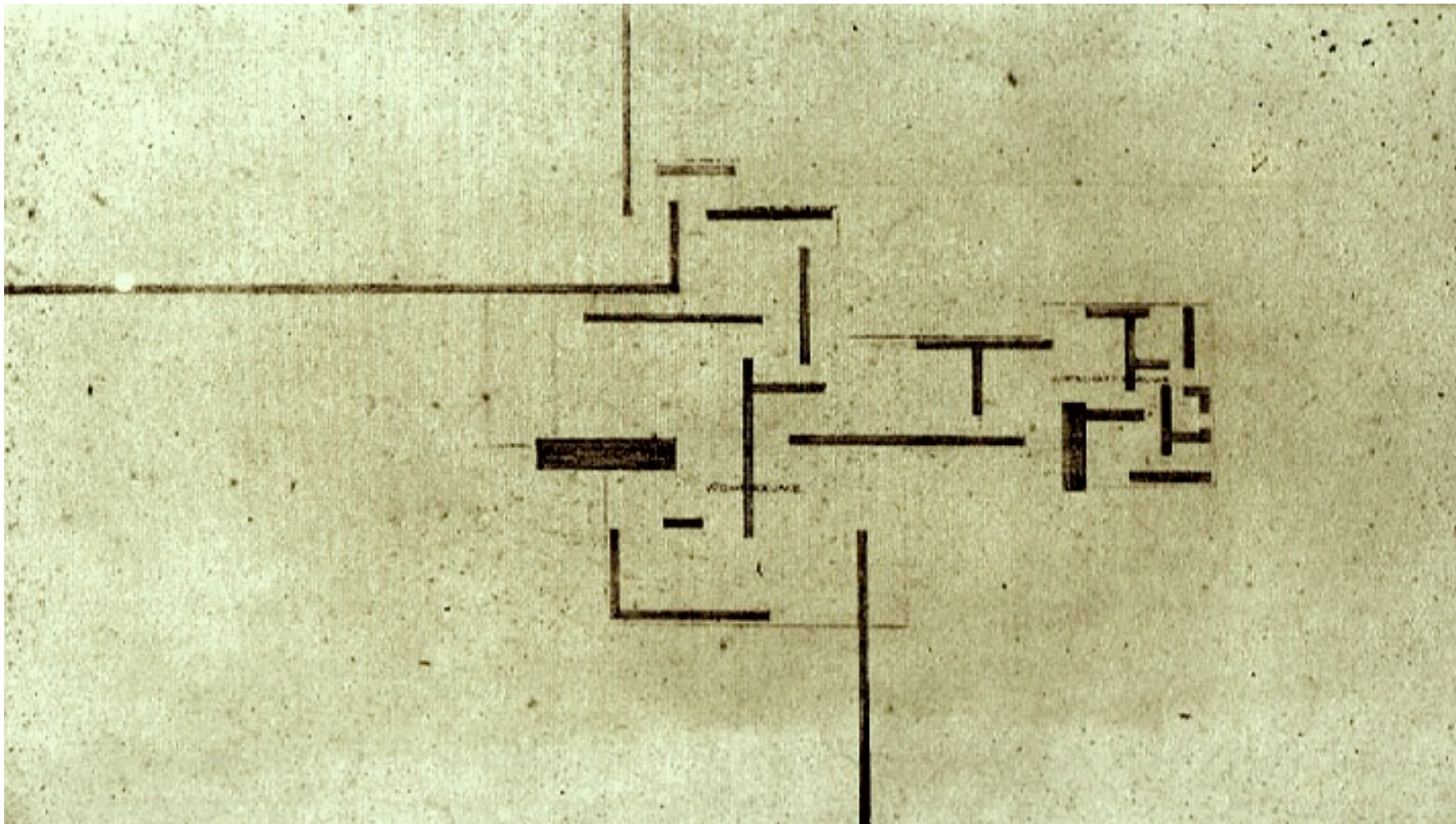

BME K-épület, Hauszmann Alajos, 1909

körbeforgatott oldal folyosós térsor

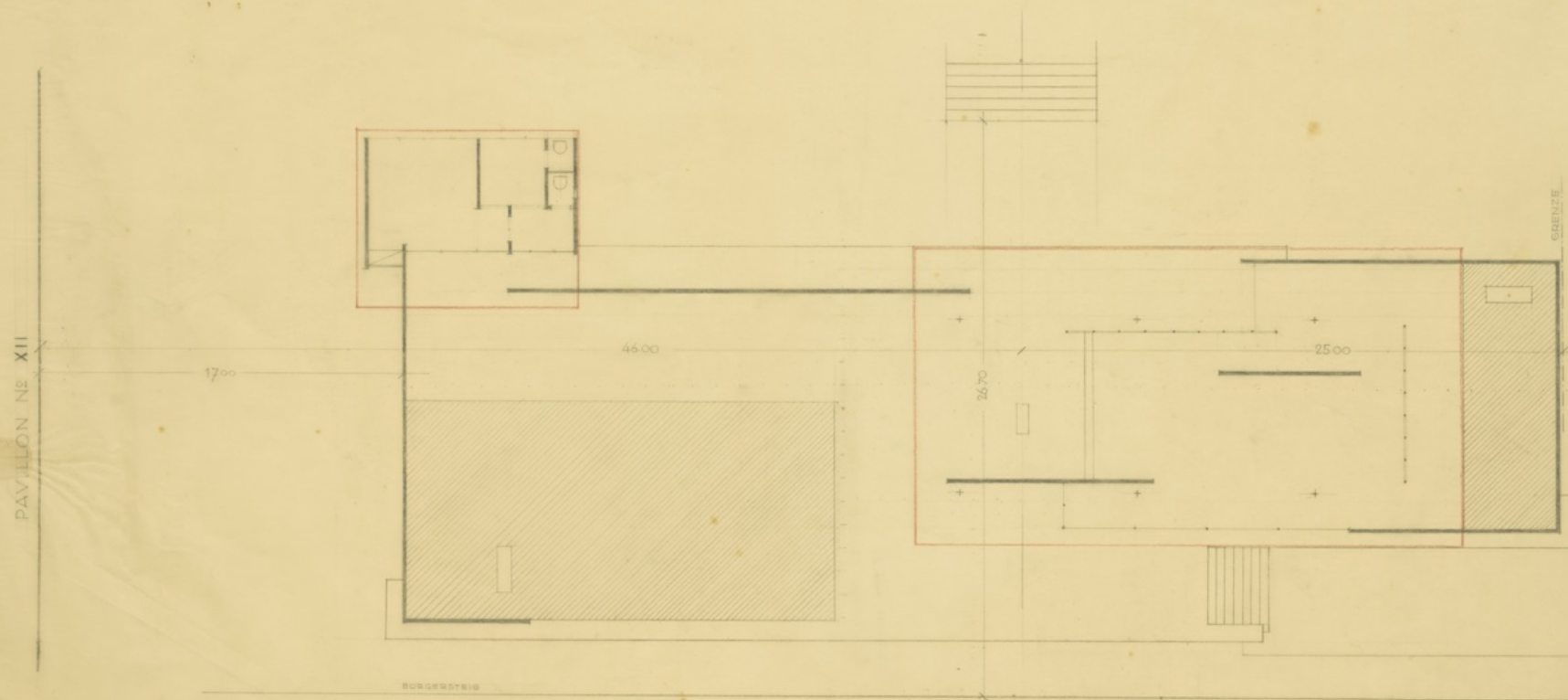
Határozott térrendszerek
 Határozatlan térrendszerek
 Összetett térrendszerek

Téglaház terve, Ludwig Mies van der Rohe, 1923

- nem jellemezhetők egzaktul lehatárolható térrészekkel
- nem jellemzőjük az alapegység ismétlődése
- a bejárással folyamatosan változó téri helyzetek jönnek létre
- a terek nem statikus, hanem áramló jellegűek
- a rendszer elemeinek határa nem egzakt

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

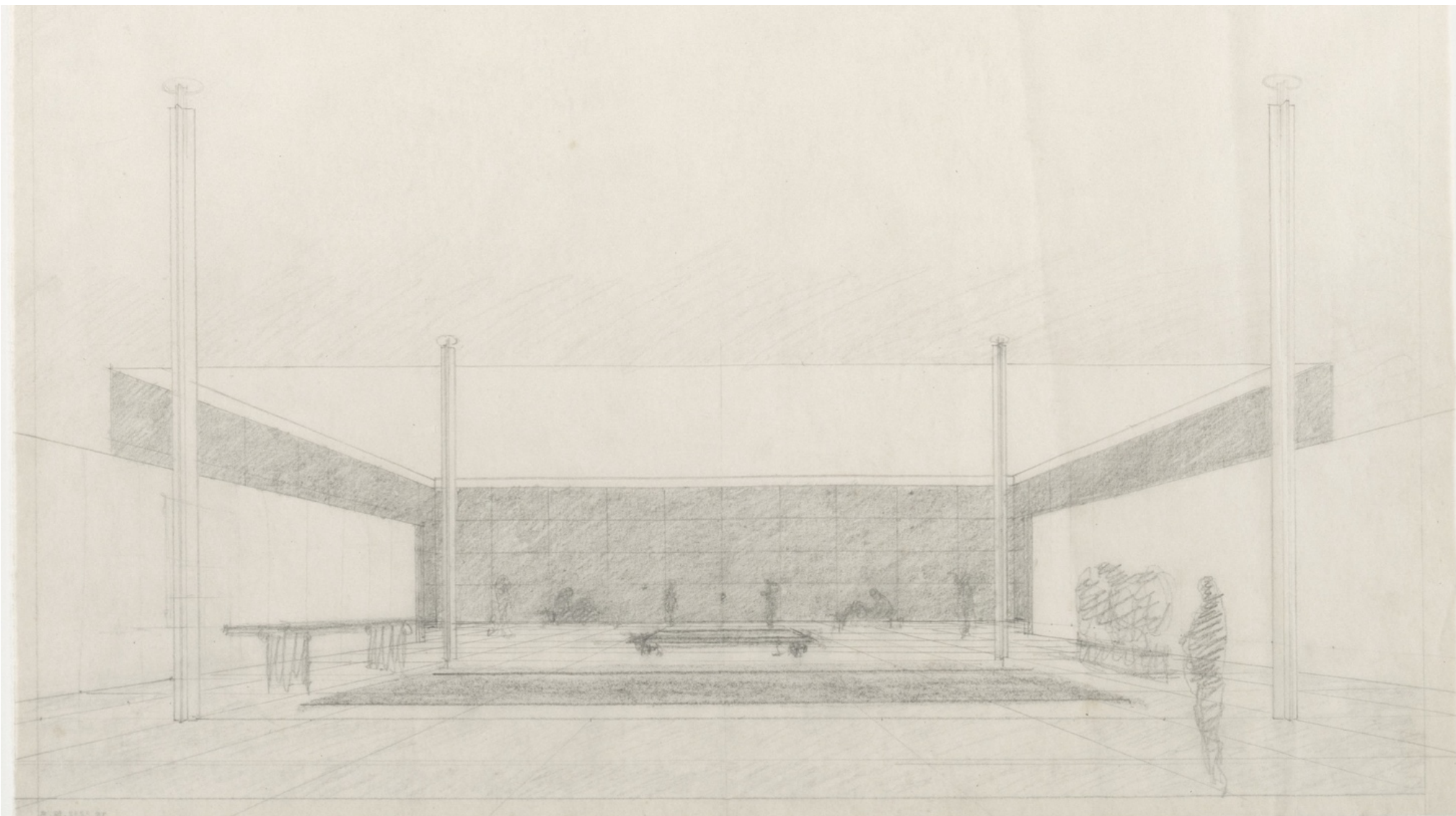
Barcelona Pavilion, Ludwig Mies van der Rohe, 1928-29, elpusztult: 1930, újraépítették: 1986

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

Barcelona Pavilion, Ludwig Mies van der Rohe, 1928-29, elpusztult: 1930, újraépítették: 1986

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

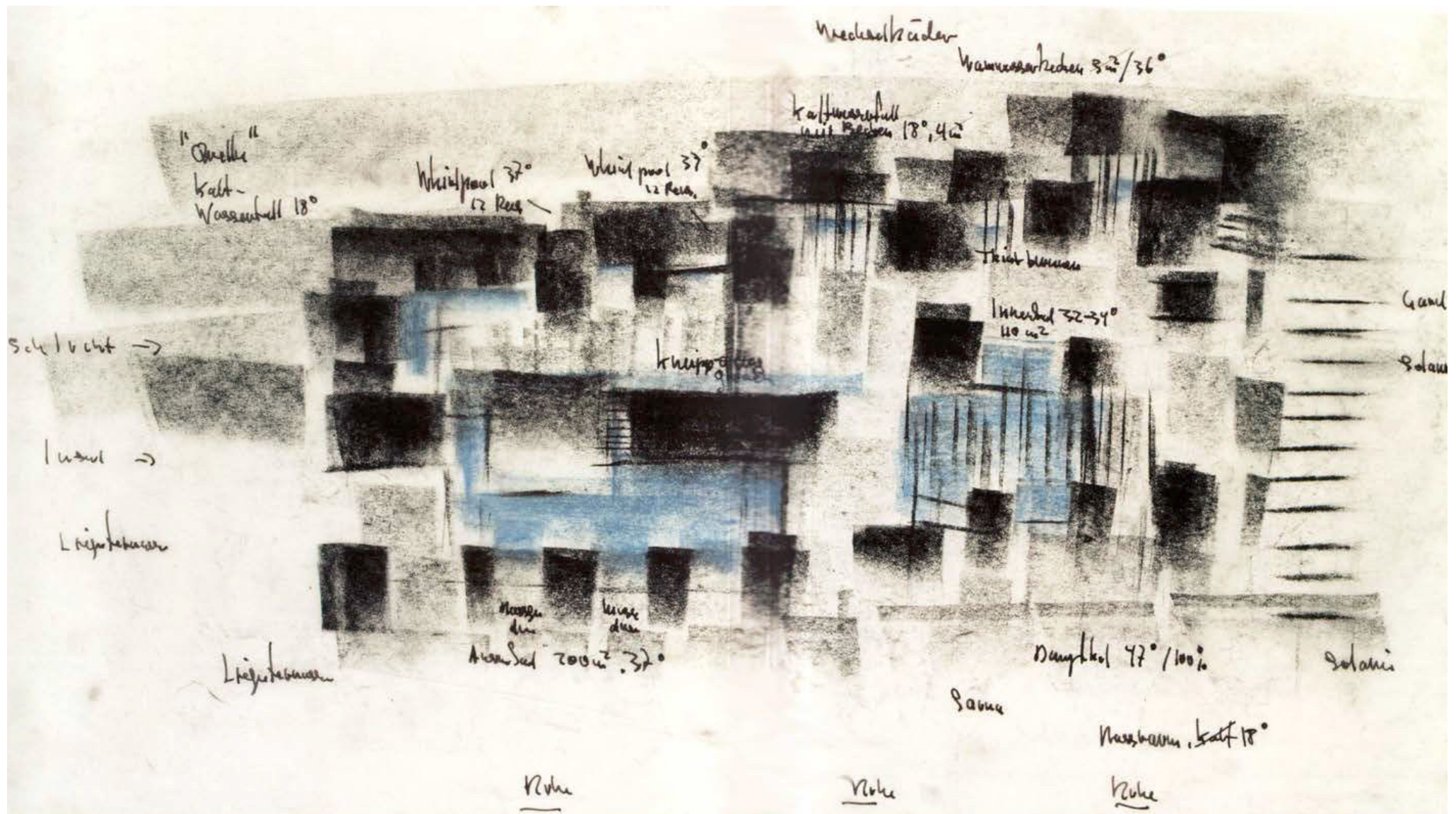
Barcelona Pavilion, Ludwig Mies van der Rohe, 1928-29, elpusztult: 1930, újraépítették: 1986

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

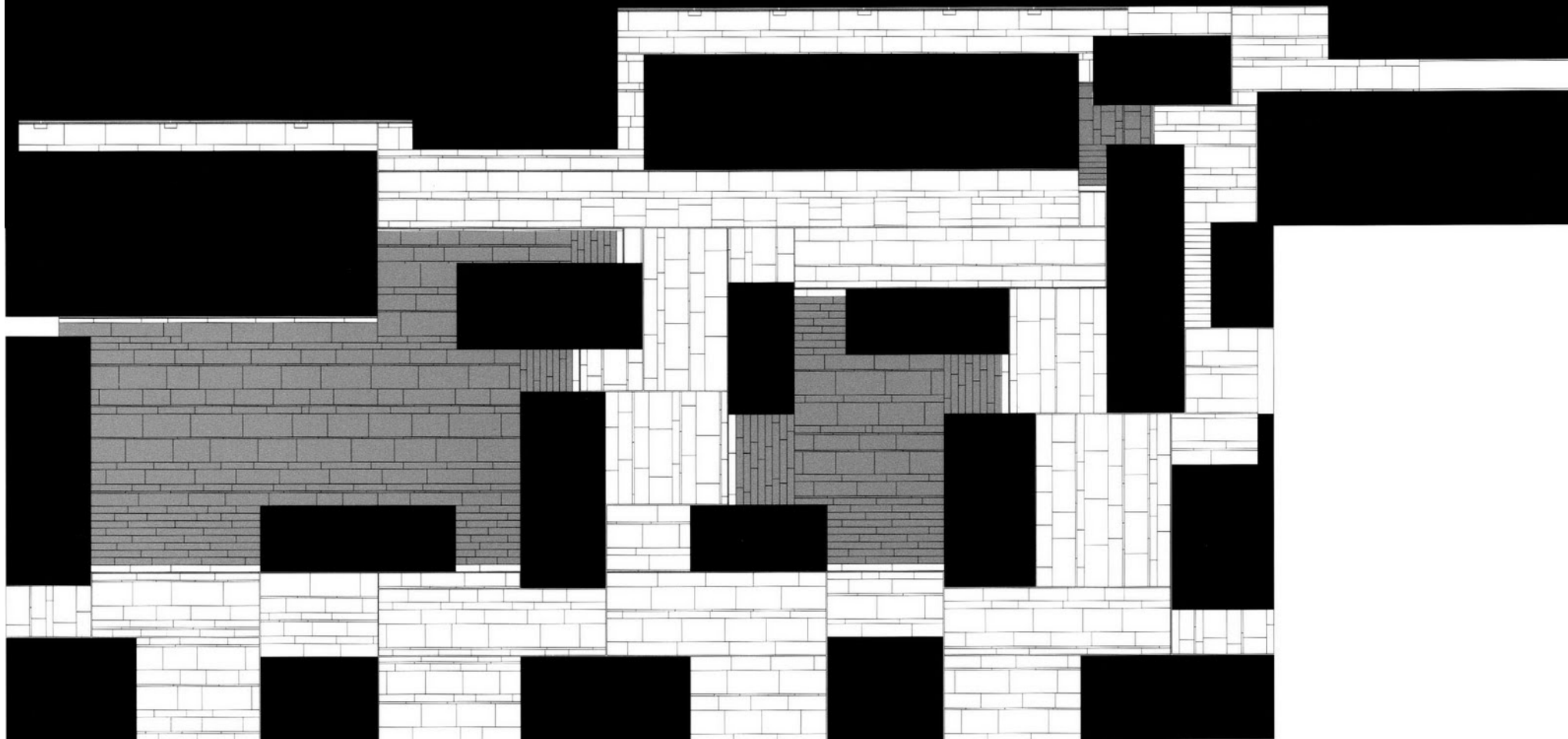
Barcelona Pavilion, Ludwig Mies van der Rohe, 1928-29, elpusztult: 1930, újraépítették: 1986

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

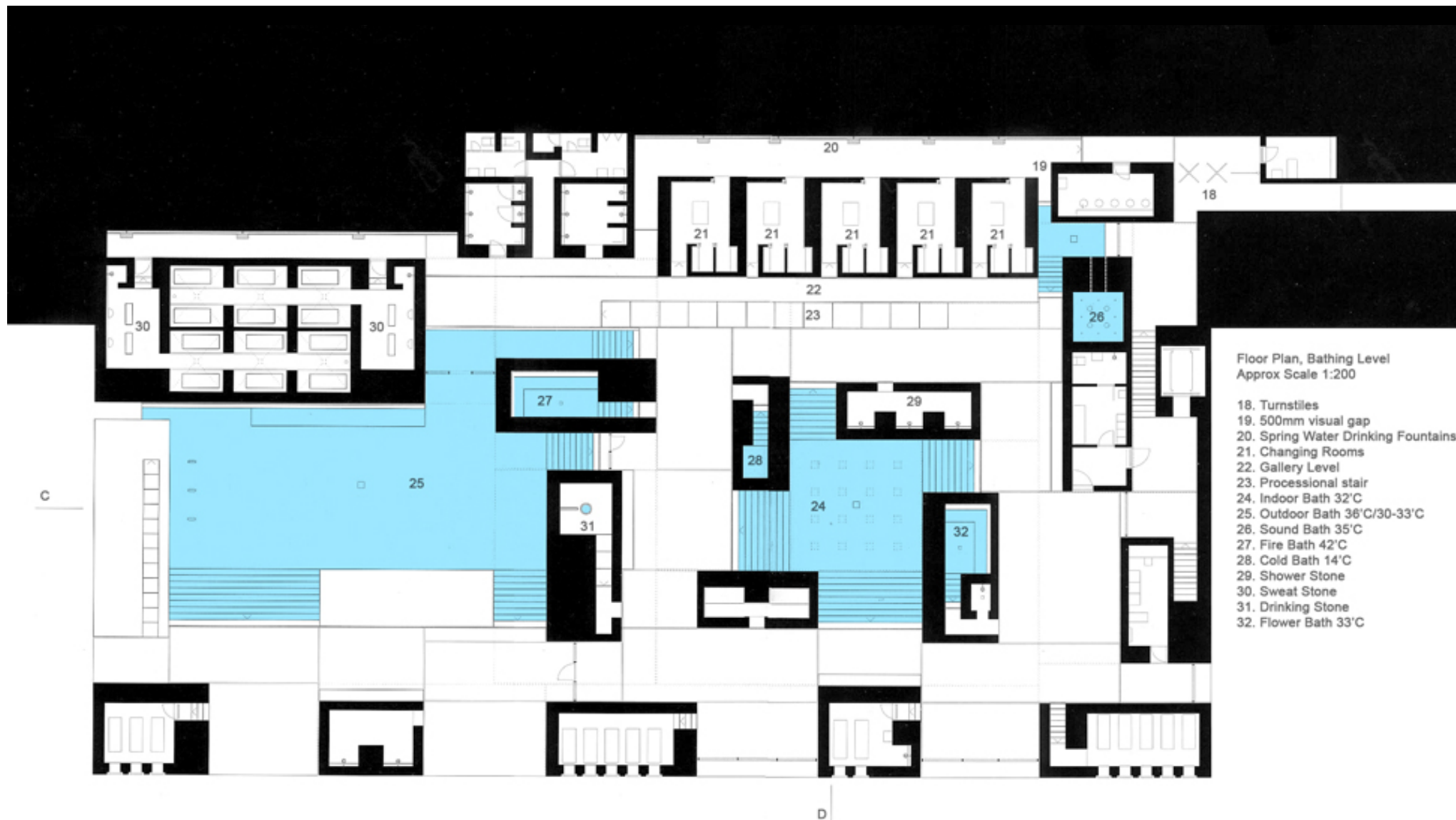
Vals, Svájc, fürdő, Peter Zumthor, 1990-96

Határozott térrendszerek
 Határozatlan térrendszerek
 Összetett térrendszerek

Vals, Svájc, fürdő, Peter Zumthor, 1990-96

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

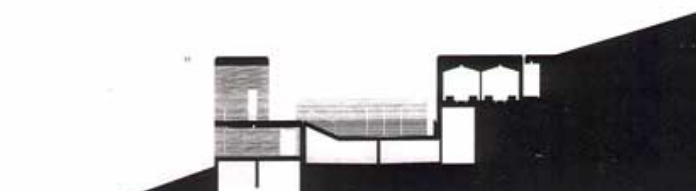
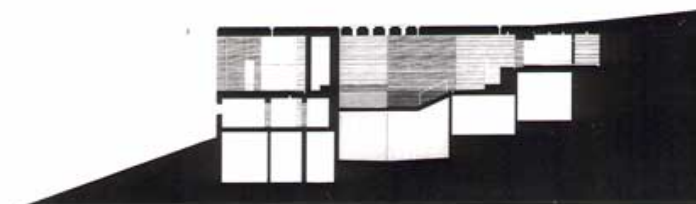
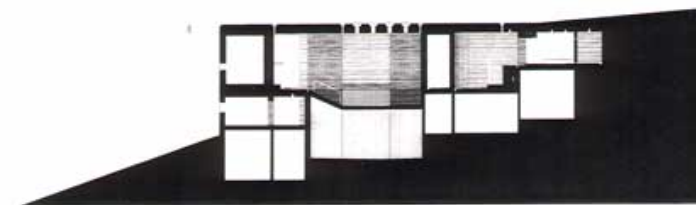
Val, Svájc, fürdő, Peter Zumthor, 1990-96

Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek

Vals, Svájc, fürdő, Peter Zumthor, 1990-96

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

Vals, Svájc, fürdő, Peter Zumthor, 1990-96

Határozott térrendszerek
 Határozatlan térrendszerek
 Összetett térrendszerek

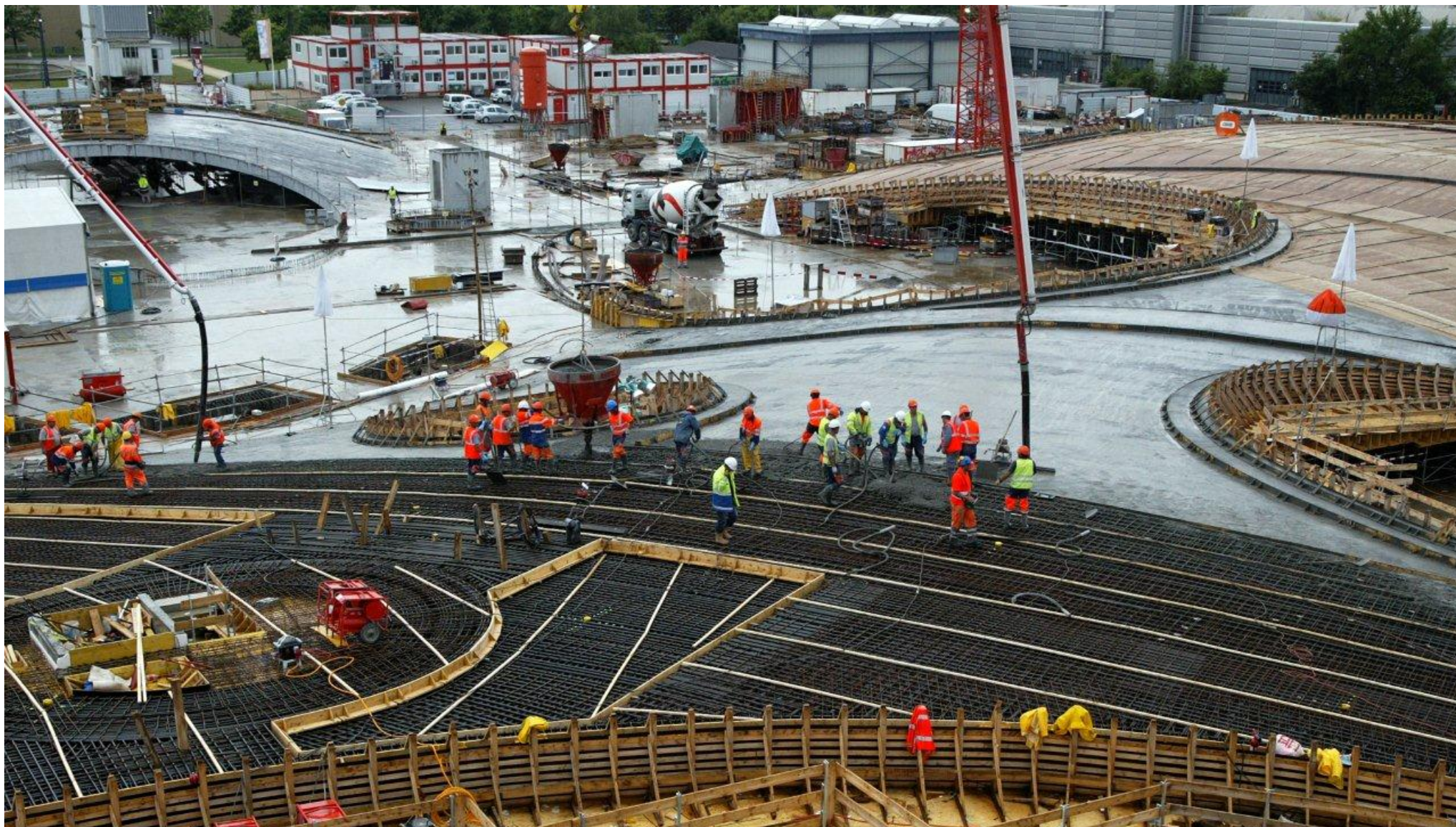
Rolex Learning Center, Lausanne, SANAA, 2010

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

Rolex Learning Center, Lausanne, SANAA, 2010

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

Rolex Learning Center, Lausanne, SANAA, 2010

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

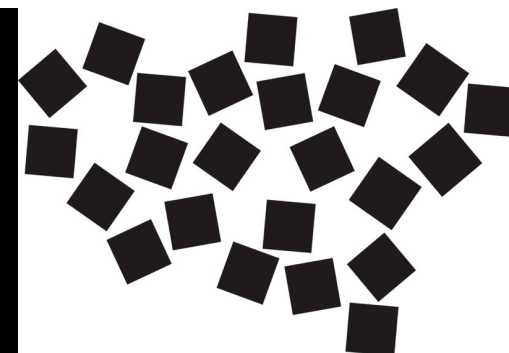
Rolex Learning Center, Lausanne, SANAA, 2010

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

Pszichiátriai rehabilitációs központ gyermekeknek, Hokkaido, Japan, Sou Fujimoto, 2006

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

Pszichiatriai rehabilitációs központ gyermekeknek, Hokkaido, Japan, Sou Fujimoto, 2006

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

Pszichiátriai rehabilitációs központ gyermekeknek, Hokkaido, Japan, Sou Fujimoto, 2006

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

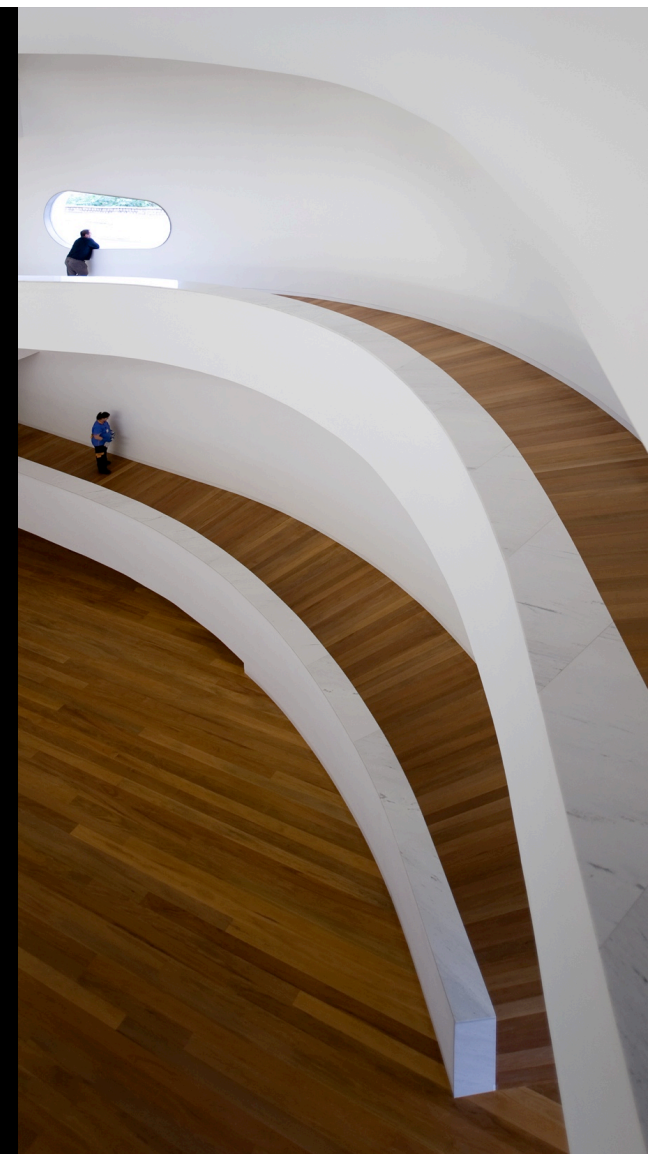
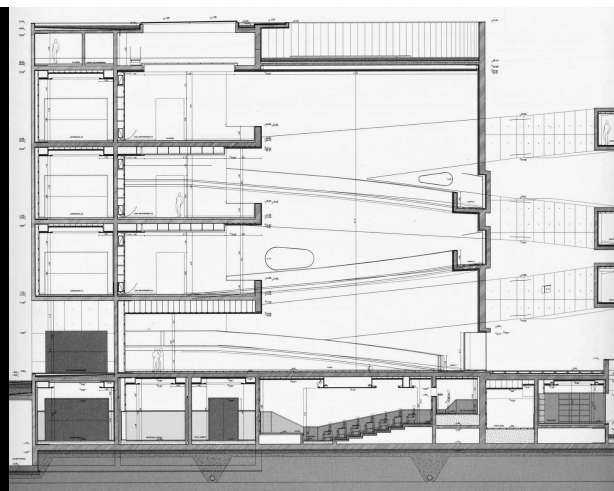
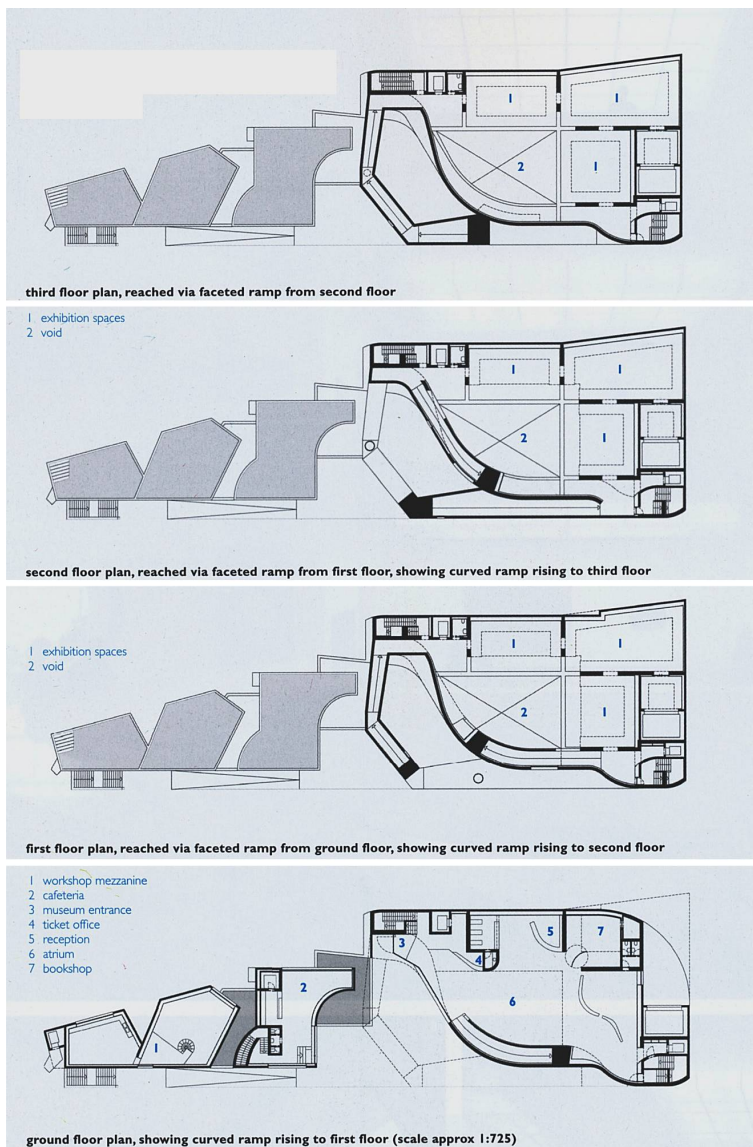
Iberê Camargo Alapítvány múzeuma, Porto Alegre, Brazília, Alvaro Siza Vieira, 2008

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

Iberê Camargo Alapítvány múzeuma, Porto Alegre, Brazília, Alvaro Siza Vieira, 2008

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

Iberê Camargo Alapítvány múzeuma, Porto Alegre, Brazilia, Alvaro Siza Vieira, 2008

Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek

Iberê Camargo Alapítvány múzeuma, Porto Alegre, Brazília, Alvaro Siza Vieira, 2008

*Határozott térrendszerek
Határozatlan térrendszerek
Összetett térrendszerek*

HASZNOSSÁG, AVAGY A TÉRI ÉS FUNKCIONÁLIS PROGRAM

11. 14.

TEREK, TÉRRENDSZEREK

A TÉR FOGALMA *Városi tér / Fizikai tér / Matematikai, metafizikai és virtuális terek / Természeti tér-épített tér / Hely és tér / Términőségek*

TÉRI ALAPTÍPUSOK *Belső terek / Külső terek / Köztes vagy átmeneti terek*

TÉRRENDSZEREK *Határozott térrendszerek / Határozatlan térrendszerek / Összetett térrendszerek*

11. 21.

KÖZÉPÜLET FUNKCIÓK

A RENDELTETÉSRŐL *A működés alapfeltételei / A középületek „családfája” / A rendeltetés alapjai*

ÁLTALÁNOS ELEMEEK *Bejáratok és környéke / Előcsarnok, foyer, előtér / WC-csoport / Raktárak / Személyzeti és egyéb kiszolgáló helyiségek / Vízszintes közlekedők / Függőleges közlekedők*

A TERVEZÉS SAJÁTOSSÁGAI *A rendezés lépése / Gyorsuló specializáció / A flexibilitás fogalma*

11. 28.

KÖZÉPÜLETTÍPUSOK

Szakrális épületek / Oktatási épületek / Művelődési intézmények / Könyvtárak / Múzeumok / Egészségügyi épületek / Kereskedelmi épületek / Vendéglátás épületei / Igazgatási épületek / Sportlétesítmények / Közlekedési épületek / Speciális épületek